

Asia: U 51/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi neuvoston direktiivien 2003/49/EY, 2009/133/EY, 2011/96/EU, (EU) 2016/1164, (EU) 2017/1852 ja (EU) 2025/50 muuttamisesta välitöntä verotusta koskevan unionin kehysten yksinkertaistamisen ja EU:n kasvun ja kilpailukyvyn tukemisen osalta

Finnwatch kiittää mahdollisuudesta lausua valtiovarainvaliokunnan verojaostolle nk. vero-omnibusdirektiiviä koskevasta u-kirjelmästä. Finnwatch katsoo, että valtioneuvoston kannassa esiin tuodut huolet merkittävistä verotulojen menetyksistä ja voitonsiirtoa kitkevän sääntelyn heikentymisestä ovat aiheellisia. Näistä syistä valtioneuvoston olisi perusteltua ottaa vieläkin kriittisempi kanta direktiiviin, ja todeta suoraan, ettei Suomi kannata vero-omnibusdirektiivin edistämistä.

Kommentoimme lausunnossamme ensin u-kirjettä ja valtioneuvoston kantaa, ja käymme sen jälkeen läpi vero-omnibusdirektiivin keskeisimpiä ongelmia. Lausunnon lopussa esitämme suosituksemme siitä, miten veronkiertodirektiiviä voitaisiin yksinkertaistaa ilman että sen tehoa veropohjan turvaamisessa menetetään.

1. U-kirje ja valtioneuvoston kanta

U-kirjeessä tuotu hyvin esiin direktiiviehdotuksen valtavat verovaikutukset

Toisin kuin itse direktiiviluonnoksessa, u-kirjelmässä on tuotu varsin ansiokkaasti esiin, miten suuri vaikutus vero-omnibusdirektiivillä olisi Suomen verotuloihin. Toteutuessaan esitetyt muutokset aiheuttaisivat useiden satojen miljoonien eurojen veromenetykset. Kyseessä on staattinen arvio, jonka päälle tulisivat vielä mm. lisääntyvästä voitonsiirrosta aiheutuvat menetykset.

U-kirjeeseen sisältyvän vaikutusarvion mukaan suurimmat veromenetykset aiheutuisivat emo-tytäryhtiödirektiiviin ja veronkiertodirektiiviin ehdotetuista muutoksista. Emo-tytäryhtiödirektiivin muutokset pienentäisivät Suomen verokertymää useaa eri kautta. Toisiin EU-maihin maksettavista osingoista perityt lähdeverot voisivat pienentyä 200 miljoonalla eurolla. Lisäksi muutokset voisivat vaikuttaa myös EU:n ulkopuolelle maksettavista osingoista perittäviin lähdeveroihin. Nykyisellään tällaisista osingoista kerätään vuosittain lähdeveroa 200 miljoonan euron verran.

Lähdeveromenetysten lisäksi emo-tytäryhtiödirektiiviin ehdotetut muutokset pienentäisivät olennaisesti myös yhteisöverokertymää. Kun mukaan lasketaan niin suomalaisilta pörssiyhtiöiltä kuin ulkomaisilta yrityksiltä saadut osingot, osinkotulojen nykyistä laajempi vapautus voisi laskea yhteisöverotuloja jopa 200 miljoonalla eurolla. Lisäksi veromenetyksiä syntyisi myös pääomatuloverotuksessa, kun sijoitustoimintaa siirryttäisiin harjoittamaan entistä useammin holdingyhtiön kautta matalamman verotuksen saavuttamiseksi.

Veronkiertodirektiivin kohdalla suurimmat veromenetykset aiheutuisivat korkovähennysrajoituksiin ehdotetuista muutoksista. Pelkästään vähennyskelpoisten korkojen ylärajoihin esitettyjen korotusten arvioidaan pienentävän yhteisöverokertymää yhteensä 115 miljoonalla eurolla. Sillä, että ulkopuolisille tahoille maksettavat "vähäriskiset" korot vapautettaisiin rajoituksilta kokonaan, voisi niin ikään olla iso verotuloja pienentävä vaikutus. Tämän suuruutta ei kuitenkaan ole pystytty arvioimaan täsmällisesti. Korkeimmillaan sekin voisi nousta 100 miljoonan euron tuntumaan. Arvioinnin kohteena olleiden staattisten veromenetysten lisäksi korkovähennysrajoituksiin esitetyistä muutoksista aiheutuisi käyttäytymisvaikutusten aikaansaamia veromenetyksiä, kun kansainväliset konsernit lisäisivät ulkomaille suuntautuvaa voitonsiirtoa. Vastaavia vaikutuksia olisi myös ennaltaehkäisevästi toimivaan väliyhteisösääntelyyn esitetyillä muutoksilla.

Kaiken kaikkiaan vero-omnibusdirektiivin vaikutukset Suomen verokertymään olisivat todella mittavat ja sopisivat huonosti yhteen valtiontalouden sopeutustavoitteiden kanssa. On hyvin vaikea nähdä, että vero-omnibusdirektiivillä saavutettavat hallinnolliset hyödyt voisivat mitenkään nousta niin suuriksi, että näin mittavia veromenetyksiä aiheuttavia muutoksia olisi järkevää toteuttaa – varsinkin kun monet ehdotetuista muutoksista johtaisivat käytännössä sääntelyn yksinkertaistumisen sijaan siihen, että sääntelystä tulisi entistä monimutkaisempaa. Samalla veronkiertodirektiivin muutokset tarkoittaisivat sitä, ettei Suomella jatkossa olisi enää mahdollisuutta turvata veropohjaansa kansallisesti tarkoituksenmukaisimmaksi katsomallaan tavalla.

Valtioneuvoston kannassa tunnistettu hyvin direktiivin ongelmat; kannan tulisi olla selkeän kielteinen

Valtioneuvoston kannassa on tunnistettu kiitettävästi direktiiviehdotuksen keskeisimmät ongelmat. Vaikka valtioneuvosto ilmaisee tukensa direktiivin tavoitteille, tuo se selkeäsanaisesti ilmi esitettyihin muutoksiin liittyviä huolia ja direktiivin tukemisen reunaehdoja.

Finnwatch yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että sääntelymuutokset eivät saa johtaa Suomessa isoihin veromenetyksiin. Käytännössä tämä tarkoittaa Finnwatchin näkemyksen mukaan sitä, ettei direktiiviä voida nykymuodossa tukea. Finnwatch yhtyy myös valtioneuvoston näkemykseen siitä, että monen ehdotetun muutoksen kohdalla kyse vaikuttaa olevan enemmänkin veropohjan pienentämisestä (/ verotuksen keventämisestä) kuin hallinnollisen taakan keventämisestä. Tällaisiin ehdotuksiin on perusteltua suhtautua hyvin kriittisesti. Valtioneuvosto onkin ottanut kriittisen kannan mm. emo-tytär-yhtiödirektiivin ja korko- ja rojaltidirektiivin omistusosuusvaatimuksista luopumiseen. Kanta on muutosesitysten mittavat verovaikutukset huomioiden perusteltu.

Veronkiertodirektiivin osalta valtioneuvosto katsoo mm., että direktiivin jatkokäsittelyssä tulisi tähdätä siihen, etteivät korkovähennysrajoitusten muutokset johda riskiin

veronkiertomahdollisuuksien ja rajat ylittävän voitonsiirron merkittävästä lisääntymisestä. Lisäksi muutosten verotuottovaikutusten tulisi olla kohtuullisia muutoksilla saavutettuihin hyötyihin nähden. Finnwatch katsoo, että näiden edellytysten täyttyminen edellyttäisi direktiiviesityksen kokonaisvaltaista korjaamista. Nykymuodossa esitetyt muutokset lisääisivät voitonsiirtoa ja aiheuttaisivat veromenetykset, joiden mittaluokka ei olisi millään tavalla järkevä muutoksilla saavutettuihin hyötyihin suhteutettuna. Valtioneuvoston kriittistä suhtautumista ns. "vähäriskisten" lainojen vapautukseen korkovähennysrajoituksilta Finnwatch pitää perusteltuna.

Valtioneuvoston kanta on varauksellinen myös väliyhteisösäännöksiä koskevia muutosesityksiä kohtaan. Finnwatch pitää tätäkin perusteltuna, ja yhtyy valtioneuvoston näkemykseen siitä, että väliyhteisösääntelyllä on tärkeä ennaltaehkäisevä vaikutus myös kansainvälisen minimiveron piiriin kuuluvien sekä pienten ja keskisuurten yritysten veron kiertämisen torjunnan kannalta. Näiden yritysten ulosrajaamiselle ei siten ole perusteita. Samoin yhdyimme näkemykseen siitä, että väliyhteisölailla pitää jatkossakin pystyä puuttua myös luonnollisten henkilöiden holdingyhtiöjärjestelyihin.

Kaiken kaikkiaan valtioneuvoston kannassa on tuotu hyvin esiin vero-omnibusdirektiivin ongelmallisuus. Finnwatch katsoo, että ongelmien mittaluokka on niin suuri, että Suomen olisi perusteltua lukuisten muutosvaatimusten sijaan asettua selkeästi vastustamaan vero-omnibusdirektiivin edistämistä.

2. Vero-omnibusdirektiivin keskeisimmät ongelmat

Korkovähennysrajoituksiin ehdotetut heikennykset lisääisivät Suomesta ulos suuntautuvaa voitonsiirtoa

Veronkiertodirektiiviin esitetään vero-omnibuspaketissa useita muutoksia. Näistä huolestuttavimpiin lukeutuvat korkovähennysrajoituksiin ja väliyhteisölakiin esitetyt heikennykset.

Voitonsiirtoa kitkevien korkovähennysrajoitusten kohdalla muutokset koskisivat mm. säännöksiin sisältyviä euromääräisiä ja prosentuaalisia raja-arvoja. Nykyisellään direktiivin mukaiset raja-arvot muodostavat vähimmäistason eri jäsenmaiden kansallisille säännöksille. Vero-omnibusdirektiivillä raja-arvoista tehtäisiin pakottavia. Jäsenmaat eivät toisin sanoen saisi enää jatkossa asettaa direktiiviä tiukempia rajoja, vaikka näkisivät sen voitonsiirron estämisen kannalta perustelluksi. Suomen kohdalla tämä tarkoittaisi sitä, että korkovähennysrajoituksia jouduttaisiin löysäämään merkittävästi.

Suomessa yritys saa nykyisellään vähentää nettokorkomenoja vuodessa enintään määrän, joka vastaa 25 prosenttia sen tuloksesta ennen korkoja, veroja, poistoja ja arvonalentumisia (EBITDA). Jatkossa raja tulisi asettaa 30 prosenttiin EBITDA:sta. Muutoksen seurauksena

etenkin hyvää tulosta tekevien kansainvälisten suuryritysten mahdollisuudet siirtää Suomessa syntyneitä voittoja kevyemmän verotuksen maihin kasvaisivat. Samalla kolmansille osapuolille maksetut korot vapautettaisiin kokonaan rajoituksilta tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta. Vaikka tavanomaisiin pankkilainoihin liittyviä voitonsiirtoriskejä voidaan pitää vähäisinä, liittyy tähänkin muutosehdotukseen isoja ongelmia. Muutos avaisi tilaa järjestelyille, joissa esimerkiksi konsernin omistajilta tosiasiasa nostetut lainat järjestellään niin, etteivät ne täytä etuyhteyslainan määritelmää. Tällaiset sääntelyn kiertoon tähtäävät järjestelyt eivät olleet mitenkään poikkeuksellisia veronkiertodirektiiviä edeltäneenä aikana, jolloin korkovähennysrajoitukset koskivat Suomessa vain etuyhteyslainoja¹. Vastaavat järjestelyt varmasti yleistyisivät nopeasti, mikäli kolmansilta osapuolilta nostetut lainat vapautettaisiin rajoituksilta. Ulosrajaus olisi myös selkeästi OECD:n BEPS-suositusten vastainen.

Pienemmät yritykset komission esitys puolestaan vapauttaisi käytännössä kokonaan korkovähennysrajoituksilta, kun se velvoittaisi jäsenmaat jättämään alle 3 miljoonan euron nettokorkomenot rajoitusten ulkopuolelle. Nykyisellään maat ovat voineet sisällyttää säännöksiinsä vastaavan vapautuksen, mutta se on ollut vapaaehtoista, ja 3 miljoonaan asetetussa rajassa on ollut kyse korkeimmasta sallitusta ylärajasta. Suomessa raja on asetettu konsernin sisäisten korkojen kohdalla tätä matalammalle 500 000 euroon. Ulkopuolisille tahoille maksettujen korkojen kohdalla raja on Suomessa direktiivin ylärajan mukainen 3 miljoonaa euroa.

Finnwatch on korkovähennysrajoituksia tutkiessaan havainnut, että myös nykyinen 500 000 euroon asetettu yhtiökohtainen raja on jättänyt tilaa voitonsiirrolle. Esimerkiksi suomalaisiin metsiin sijoittavat ulkomaiset sijoittajat ovat saaneet sen turvin siirrettyä kaikki voittonsa ulkomaille². Keskeinen ongelma on euromääräisen rajan yhtiökohtaisuus, joka tarkoittaa käytännössä sitä, että suuressa konsernissa jokainen yhtiö voi vähentää verotuksessaan konsernin sisäisiä korkoja 500 000 euron edestä. Konsernitasolla vähennettävissä oleva määrä voi tällöin nousta todella korkeaksi. Esimerkiksi kiinteistösijoittaja Sponda on hyödyntänyt tätä aukkoa ja moninkertaistanut vähennettävissä olevien etuyhteyskorkojen määrän pilkkomalla konsernin lainat emoyhtiön taseesta sen lukuisten tytäryhtiöiden taseisiin³. Tällä tavoin konsernin luxemburgilaiselle omistajalle maksetut korot on saatu

¹ Esimerkiksi sähkönsiirtoalalla toimivan Elenian omistajat lainoittivat yrityksen toimintaa satojen miljoonien eurojen korkeakorkoisilla lainoilla, jotka oli järjestelyt erillisten holdingyhtiöiden kautta etuyhteysmääritelmän kiertämiseksi. Järjestelyä on kuvattu Finnwatchin vuonna 2020 julkaistussa artikkelissa: Finnwatch. (2020). Sähkönsiirtoyhtiöt välttävät veroja korkojärjestelyillä. Tutkimusartikkeli. <https://finnwatch.org/fi/tutkimukset/saehkoensiirtoyhtioet-vaelttaevaet-veroja-korkojaerjestelyillae>

² Finnwatch. (2023). Tapaustudkimus: kansainvälisten metsärahastojen ja -sijoitusyhtiöiden verojärjestelyt. Tutkimusartikkeli. https://finnwatch.org/images/pdf/Tutkimusartikkeli_Tapaustudkimus_kansainvalisten_metsarahastojen_ja_sijoitusyhtioiden_verojarjestelyt.pdf

³ Finnwatch. (2020). Aggressiivista verosuunnittelua kiinteistöalalla. Tutkimusartikkeli. <https://finnwatch.org/fi/tutkimukset/aggressiivista-verosuunnittelua-kiinteistoealalla>

vähennettyä Suomessa kokonaisuudessaan, ja Sponda-konsernin Suomeen maksamat verot ovat jääneet vähäisiksi.

Konsernin sisäisiä korkoja koskevan euromääräisen rajan nosto 3 miljoonaan euroon johtaisi mitä todennäköisimmin siihen, että Suomessa toimivat ulkomaalaisomisteiset yhtiöt siirtäisivät jatkossa yhä isomman osan voitoistaan verottajan ulottumattomiin. Vastaavia vaikutuksia olisi luultavasti myös muilla korkovähennysrajoituksiin ehdotetuilla muutoksilla. Näihin lukeutuvat mm. aseteollisuuden vapauttaminen rajoituksilta, tasevapautuksen muuttaminen pakottavaksi säännökseksi, nk. infrapoikkeuksen laajennus sekä tulostaan merkittävästi edellisvuodesta pudottaneiden yritysten vapauttaminen korkovähennysrajoituksilta.

Suomessa tasevapautus on jo todettu siinä määrin ongelmalliseksi, että sen mahdollistamaan aggressiiviseen verosuunnitteluun on puututtu kansallisesti asettamalla säännöksen soveltumiselle voitonsiirtoriskiä pienentäviä lisäedellytyksiä⁴. On selvää, että myös muut edellä listatut vapautukset avaisivat mittavia voitonsiirtomahdollisuuksia – etenkin tilanteessa, jossa ulkopuolisille tahoille maksetut korot oltaisiin samalla vapauttamassa kokonaan rajoituksilta. Tällöin edellä mainitut erityisvapautukset koskisivat käytännössä yksinomaan etuyhteyslainoja. Direktiivissä ei perustella sitä, miksi esimerkiksi aseteollisuutta tai infrahankkeita pitäisi voida rahoittaa rajoituksetta lainoilla, jotka on nostettu tavanomaisten rahoituslaitosten sijaan ulkomaisilta konserniyhtiöiltä tai konsernin omistajilta.

Iso osa yrityksistä rajautuisi kokonaan väliyhteisösäännösten ulkopuolelle

Myös ulkomaisten kevyesti verotettujen yhtiöiden käyttöä suitsiviin väliyhteisösäännöksiin esitetään vero-omnibusdirektiivissä isoja heikennyksiä. Näistä merkittävimpiä ovat säännösten soveltamisalaan ehdotetut rajaukset. Komissio esittää, että kaikki kansainvälisen minimiverotuksen piirissä olevat (nk. Pilari 2-) yritykset vapautettaisiin kokonaan väliyhteisösäännöksiltä tiettyjä poikkeustilanteita lukuun ottamatta. EU-alueella toimivia Pilari 2 -yrityksiä ei toisin sanoen voitaisi enää jatkossa verottaa niiden matalasti verotettujen ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloksista. Muutosta perustellaan sillä, että Pilari 2 -säännöksiin sisältyy monilta osin väliyhteisösäännöksiä vastaava tuloksilukemissääntö (IIR, income inclusion rule). Säännökset eivät kuitenkaan ole identtisiä ja veropohjan laskenta eroaa säännösten välillä olennaisesti (muun ohella sen osalta, että väliyhteisösääntelyssä tarkastelun kohteena on yksittäinen yhtiö ja minimiverotuksessa konsernin kaikki toiminta yhdellä lainkäyttöalueella). Siten tilanteita, joissa yritys ei joudu maksamaan täydennysveroa IIR-säännön nojalla, mutta voisi nykyisellään olla velvollinen maksamaan veroa väliyhteisötulosta, varmasti syntyy.

⁴ Ks. esim. Finnwatch. (2025). Loppu korkokikkailulle? Verolakimuutosten vaikutukset sähkönsiirtoyhtiöiden verovälttelyyn. Tutkimusartikkeli.
https://finnwatch.org/images/pdf/Loppu_korkokikkailulle.pdf

Vieläkin huonommin perusteltu muutos olisi kaikkien pienten ja keskisuurten konsernien sekä itsenäisten mikro-, pien- ja keskisuurten yritysten rajaaminen väliyhteisösäännösten ulkopuolelle. Muutosesitystä perustellaan sillä, että tämän kokoluokan yrityksissä väliyhteisöverotukseen johtaneita tapauksia on ollut eri maiden verohallintojen mukaan vain vähän. Perustelu sivuuttaa kokonaan sen, että väliyhteisösäännöksissä on kyse ennen kaikkea ennaltaehkäisevästä sääntelystä. Sääntelyllä tähdätään toisin sanoen siihen, ettei holdingyhtiöitä alun perinkään perusteta matalan verotuksen maihin verojen välttämiseksi. Verohallintojen tietoon tulleiden tapausten vähäinen lukumäärä kertookin todennäköisesti lähinnä siitä, että sääntely on toiminut suunnitellusti. Toisaalta pienemmät yritykset eivät myöskään raportoi väliyhteisöjään verottajalle yhtä hanakasti kuin suuryritykset, jolloin järjestelyt saattavat myös jäädä verottajalta helpommin huomaamatta. Esimerkiksi metsäsijoituksia hallinnoivan Dasos Capital Oy:n väliyhteisöjärjestelyihin Verohallinto puuttui vasta Finnwatchin ilmiannettua järjestelyn⁵. Riippumatta siitä, mistä syystä pienempien yritysten väliyhteisötapausten määrä on jäänyt vähäiseksi, lienee selvää, että pienempien yritysten vapauttaminen säännöksiltä johtaisi väliyhteisöjen käytön kasvuun. On myös mahdollista, että direktiivimuutokset johtaisivat tilanteeseen, jossa väliyhteisösääntelyä ei voitaisi enää soveltaa luonnollisiin henkilöihin. Tällöin vaikutukset eivät välttämättä rajautuisi yhteisöverotukseen, vaan veromenetyksiä voisi syntyä myös pääomatuloverotuksen puolella.

Edellä mainittujen ulosrajausten lisäksi komissio esittää, että väliyhteisöksi ei jatkossa voitaisi katsoa yrityksiä, joiden tuloista korkeintaan $\frac{1}{3}$ on ns. passiivituloa. Myös tällä muutoksella olisi vaikutusta Suomen väliyhteisölakiin, jossa passiivitulon määrä ei ole ollut ratkaiseva tekijä. Positiivisena voidaan pitää sitä, että heikompa kahdesta veronkiertodirektiivin sallimasta väliyhteisösääntelymallista (nk. Model B) ei enää jatkossa hyväksyttäisi. Kaikkien ko. mallia soveltaneiden EU-maiden tulisi toisin sanoen korjata lainsäädäntöään. Suomen kohdalla tällä muutoksella ei olisi vaikutusta.

T&k-vähennyksen sisällyttäminen veronkiertodirektiiviin olisi erikoinen ratkaisu

Direktiiviluonnoksessa esitetään, että veronkiertodirektiiviin lisättäisiin säännökset uudesta t&k-vähennyksestä, joka jokaisen jäsenmaan tulisi ottaa käyttöön. Ehdotuksen mukaan t&k-toimintaan liittyvät kiinteän omaisuuden hankintamenot saisi vähentää kokonaan hankintavuonna tai verovelvollisen niin halutessa viiden vuoden sisällä hankinnasta. Normaalisti tällaiset menot aktivoidaan taseeseen ja poistetaan huomattavasti pidemmän ajan kuluessa. Uusi vähennys toisin sanoen mahdollistaisi kulujen huomattavasti nopeamman vähentämisen ja sitä kautta keventäisi yritysten lähivuosien verotusta merkittävästi.

⁵ Finnwatch. (21.5.2019). Finnfundin sijoitusrahaston hallinnointiyhtiö kiersi veroja. Uutinen. <https://finnwatch.org/fi/uutiset/finnfundin-sijoitusrahaston-hallinnointiyhtioe-kiersi-veroja>

Ehdotus herättää useita kysymyksiä. Kaikissa jäsenmaissa samanlaisena toteutettava tuki-instrumentti tuskin palvelee kovin hyvin kaikkien jäsenmaiden toisistaan eroavia tarpeita, minkä vuoksi herää kysymys, onko tuki-instrumentista ja sen toteutuksesta ylipäättään perusteltua säätää EU-tasolla. Lisäksi t&k-tuen sisällyttäminen veronkiertodirektiiviin on itsessään erikoinen ratkaisu, koska muista veronkiertodirektiivin säännöksistä poiketen t&k-tuki ei liity veronkiertoon. Mikäli uudesta t&k-tuesta nähdään tarpeelliseksi säätää EU-tasolla, voisi tämä olla perustellumpaa toteuttaa erillisellä direktiivillä.

Emo-tytäryhtiödirektiiviin ehdotetulla laajennuksella kevennettäisiin entisestään holdingyhtiön kautta sijoittavien verotusta

Veronkiertodirektiivin lisäksi muutoksia esitetään mm. emo-tytäryhtiödirektiiviin sekä korko- ja rojaltdirektiiviin. Molemmista poistettaisiin niihin nykyisellään sisältyvät omistusrajat, mikä laajentaisi direktiivien soveltamisalaa merkittävästi. Nykyisellään emo-tytäryhtiödirektiivi koskee osingonjakoa tilanteissa, joissa osinkoa saava yhtiö omistaa sitä jakavasta yhtiöstä vähintään 10 prosenttia. Korko- ja rojaltdirektiivin piiriin lukeutuvat puolestaan korkojen ja rojaltien maksut silloin, kun yhtiöiden välillä on etuyhteyssuhde eli yli 25 prosentin omistususuus.

Omistusrajojen poistaminen tarkoittaisi sitä, ettei EU-alueelle rekisteröityjen yritysten välisistä osingoista, koroista ja rojalteista saisi enää periä lähdeveroa missään tilanteissa. Samalla EU-mailta kiellettäisiin kaikenlaiset ennakkohyväksyntäprosessit, joilla on pyritty varmistumaan siitä, että saaja on tosiasiallisesti oikeutettu direktiivin mukaiseen lähdeverottomuuteen. Nämä muutokset voisivat lisätä järjestelyjä, joissa em. tuloeria kierrätettäisiin valikoituihin EU-maihin perustettujen holdingyhtiöiden kautta ennen niiden maksua lopulliselle edunsaajalle. Myös muunlaiset tosiasiallisen edunsaajan hämärtämiseen tähtäävät järjestelyt helpottuisivat. Muutosten seurauksena lähdeverotulot pienenisivät sekä aiempaa laajempien verolta vapautumisten että lisääntyneiden lähdeveropetosten myötä.

Lähdeverotuksen lisäksi muutosehdotuksilla olisi vaikutusta myös yhtiöiden välisten osinkojen veronalaisuuteen yhteisöverotuksessa. Suomessa osinkojen verovapaus on jo ennestään voimassa olevaa direktiiviä laajempi, sillä ns. suorasijoitusosinkojen lisäksi kaikki listaamattomien yhtiöiden väliset osingot, samoin kuin listayhtiöiden saamat osingot, on vapautettu yhteisöverosta. Listayhtiön listaamattomalle yhtiölle jakamat osingot verotetaan kuitenkin nykyisellään yhtiön tulona ellei omistususuus ylitä direktiivin mukaista 10 prosentin rajaa. Jatkossa tällaisetkin osingot olisivat saajayhtiölle verovapaata tuloa. Muutos pienentäisi yhteisöverotuloja merkittävästi ja lisäisi kannusteita harjoittaa sijoitustoimintaa holdingyhtiön kautta. Tämä voisi osaltaan kiihdyttää myös varallisuuserojen kasvua, jonka yksi juurisyy on varallisuuden tuottojen kevyeksi jäävä verotus.

3. Finnwatchin suositukset veronkiertodirektiivin yksinkertaistamiseksi

Finnwatch katsoo, että valtioneuvoston tulee estää Suomen veropohjan turvaamisen ja aggressiivisen verosuunnittelun kitkemisen kannalta haitallisen omnibusdirektiivin eteneminen. Mikäli veronkiertodirektiiviin sisältyviä säännöksiä halutaan yksinkertaistaa, tulee sen tapahtua tavalla, joka ei heikennä aggressiivisen verosuunnittelun torjuntatavoitteita. Esimerkiksi direktiiviin nykyisellään sisältyvien lukuisten valinnaisten säännösten karsiminen olisi keino, joka palvelisi säännösten yksinkertaistamistavoitteita huomattavasti paremmin kuin nyt ehdotettu ratkaisu, jossa monista nykyisellään valinnaisista säännöksistä tehtäisiin pakollisia. Samalla valinnaisten säännösten karsiminen vahvistaisi säännösten tehoa aggressiivisen verosuunnittelun karsimisessa. Finnwatchin suositukset veronkiertodirektiivin kehittämiseksi löytyvät komission konsultaatioon toimitetusta lausunnostamme⁶.

⁶ Finnwatch. (30.3.2026). European Commission's initiative: Simplifying EU rules on direct taxation. Written input to Commission's consultation. <https://finnwatch.org/images/Lausunnot/Finnwatch-ry-feedback-on-EU-Commissions-call-for-evidence-on-Tax-Omnibus.pdf>